

بیع

www.ketab.ir

مسلم قلی پور گیلانی

موسسه انتشارات ائمه علیهم السلام

شناسنامه کتاب:

نام کتاب:	تلخیص کتاب البیع
مؤلف:	مسلم قلی پور گیلانی
ناشر:	انتشارات ائمه علیهم السلام
شمارگان:	۳۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول ناشر / بهار ۱۳۸۴
چاپ:	سپهر
بهاء:	۱۵۰۰ تومان
شابک:	۹۶۴ - ۶۶۷۰ - ۶۲ - ۸

آدرس انتشارات:

قم / خیابان ارم / پاساژ قدس / طبقه آخر / پلاک ۱۶۲ - تلفن: ۷۷۳۷۹۱۸

دورنما: ۷۷۴۷۲۳۴ / همراه: ۰۹۱۲۱۵۲۰۲۸۹ - ۰۹۱۳۳۵۳۰۲۶۴

صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۳۷۱۶

E-mail: JameJavane aemmme nashr 2000 @ yahoo.com

printed in the Islamic republic of

مرکز پخش:

قم / خیابان ارم / پاساژ قدس / طبقه همکف / پلاک ۸۸ / کتابفروشی حسینی

تلفن: ۷۷۳۷۴۰۵

فهرست

۲۴	 مبيع و ثمن در بيع:
۳۰	 آیا لفظ بيع حقيقت در صحيح است؟
۳۳	 معاطات
۳۳	 اقسام معاطات از نظر قصد طرفين:
۳۵	 معاطات چه حکمی دارد؟
۳۵	 ادلة افاده ملکيت و نقد آن
۳۸	 آیا ملکيت حاصل از معاطات لازم است؟
۴۳	 تنبيهات معاطات
۴۵	 حکم ربا در معاطات
۴۵	 حکم خيار در معاطات
۴۶	 تنبيه دوم: آیا در معاطات، قبض و اقباض شرط است؟
۴۷	 تنبيه سوم: تمیيز بائع از مشتری در معاطات
۴۷	 راههای حل مشکل شناسائی بائع و مشتری
۴۸	 تنبيه چهارم: اقسام معاطات از نظر قصد طرفين:
۵۰	 تنبيه پنجم: جریان معاطات در غير بيع
۵۳	 تنبيه ششم: عوامل لازم شدن معامله معاطاتی
۵۳	 بررسی عامل اول
۵۴	 بررسی عامل دوم:

نظریه صاحب جواهر (۱).....	۵۵
ادله ضامن بودن فردی که مال در دست او تلف شده است.....	۵۵
بررسی عامل سوم.....	۵۶
بررسی عامل چهارم.....	۵۶
بررسی عامل پنجم.....	۵۸
بررسی عامل ششم.....	۵۸
بررسی عامل هفتم.....	۵۹
بررسی عامل هشتم.....	۵۹
تنبیه هفتم: معاطات بیع است و یا معاوضه مستقل.....	۶۰
تنبیه هشتم: حکم معاملات واجد لفظ ولی فاقد شرائط خاص آن.....	۶۱
نظریه تفصیلی شیخ انصاری (۱).....	۶۳
الفاظ عقد بیع.....	۶۵
خصوصیات معتبر در الفاظ عقد.....	۶۶
الف - خصوصیات معتبر در ماده الفاظ عقد.....	۶۶
نظر شیخ انصاری (۱).....	۶۷
استعمال مشترک لفظی در عقد.....	۶۷
آیا عقود، اسباب شرعی توقیفی هستند؟.....	۶۸
الفاظ ایجاب:.....	۶۸
الفاظ قبول:.....	۶۹
مسأله: اعتبار و یا عدم اعتبار عریضت.....	۷۰
مسأله: خصوصیت معتبر در هر یک از ایجاب و قبول.....	۷۰
دلیل اعتبار ماضویت:.....	۷۱
ادله عدم اعتبار ماضویت.....	۷۱
مسأله: خصوصیت معتبر در هیئت ترکیبی ایجاب و قبول.....	۷۱
خصوصیت اول: لزوم تقدیم ایجاب بر قبول.....	۷۲
دلیل لزوم تقدیم ایجاب بر قبول.....	۷۲
ادله جواز تقدیم قبول بر ایجاب.....	۷۲

۷۴	نظریه نهائی مصنف
۷۵	قانون کلی تقدیم قبول بر ایجاب
۷۵	خصوصیت دوم: موالات بین ایجاب و قبول
۷۶	خصوصیت سوم: تنجیز
۷۸	تحقیق تفصیلی مصنف
۷۹	بررسی حکم هر یک از اقسام مذکور
۷۹	دلیل سوم: عدم قابلیت انشاء برای تعلیق
۸۰	دلیل چهارم: ظهور سبب بودن عقود در ترتب اثر شرعی
۸۱	دلیل پنجم: توقیفی بودن اسباب شرعیه
۸۲	خصوصیت چهارم: مطابقت ایجاب و قبول
۸۲	خصوصیت پنجم: صلاحیت طرفین برای انشاء هنگام انشاء هر یک از آن دو
۸۳	فرع: اختلاف رأی متعاقدين در شرائط صحت عقد اجتهاداً و یا تقلیداً
۸۴	مسأله: حکم مقبوض به عقد فاسد بیع
۸۵	ادله ضمان در عقد فاسد
۸۷	بررسی قاعده مذکور
۸۷	بررسی اصل قاعده
۸۸	مراد از اقتضاء در قاعده مذکور
۸۹	معنای حرف جرّ باء در عبارت قاعده
۹۱	مدرک دوم قاعده
۹۱	ادله‌ای که ضمانت را در منافع و اعمال اثبات می‌کند
۹۲	بررسی عکس قاعده (کُلّ عقد لا یضمن الخ)
۹۳	آیا قاعده مذکور مانع اغیار هست؟
۹۴	مدرک عکس قاعده
۹۴	سومین حکم مال مقبوض به عقد فاسد بیع
۹۵	ادله وجوب فوری ردّ
۹۵	حکم چهارم مال مقبوض به بیع فاسد
۹۶	در بیع آیا فاسد نسبت به منافع غیر مستوفاه هم ضمان وجود دارد؟

۹۸	حکم پنجم مال مقبوض در بیع فاسد
۹۹	تعریف مثلی و قیمی
۹۹	بررسی تعریف اول
۱۰۰	نظریه شیخ انصاری در مثلی و قیمی
۱۰۱	خلاصه نظریه مصنف
۱۰۲	دلیل ضمان مثل در مثلی و قیمت در قیمی
۱۰۲	ششمین حکم مال مقبوض به بیع فاسد
۱۰۳	هفتمین حکم مال مقبوض به بیع فاسد
۱۰۴	زمان محاسبه قیمت
۱۰۶	احتمالات دیگر در مسأله
۱۰۸	نظر مصنف درباره احتمالات مذکور
۱۰۸	ملاک اعواز و نایابی مثل
۱۰۹	چگونگی قیمت گذاری مثل در فرض نایابی آن
۱۰۹	تفاوت قیمت مثل در محل مطالبه مالک و محل تلف
۱۱۰	سقوط ارزش کالا
۱۱۰	فرع: دسترسی به مثل پس از پرداخت قیمت آن
۱۱۰	هشتمین حکم مال مقبوض به بیع فاسد
۱۱۲	نظریه يوم القبض
۱۱۲	صحیحه ابی ولاد
۱۱۶	نظریه اعلی القیم
۱۱۶	نظریه قیمت يوم البیع
۱۱۷	افزایش قیمت پس از تلف
۱۱۷	تفاوت قیمت کالا در مکانهای مختلف
۱۱۷	افزایش قیمت کالا در اثر زیاده کمی و کیفی آن
۱۱۷	حکم تعذر وصول به کالا
۱۱۸	صور تعذر وصول به کالا
۱۱۸	فرق استحقاق قیمت در فرض تلف و تعذر

۱۱۹	وضعیت عین پس از پرداخت قیمت
۱۱۹	بررسی مسأله تعدّر وصول توسط مصنف
۱۲۰	تلف حکمی بعضی از منافع جزئی عین
۱۲۱	از قیمت افتادن عین در تلف حکمی (صورت سوم)
۱۲۲	از بین رفتن مالکیت بر عین با بقای حق اولویت (صورت چهارم)
۱۲۲	افزایش قیمت پس از پرداخت بدل
۱۲۳	افزایش قیمت پس از تعدّر
۱۲۳	امکان ردّ عین بعد از پرداخت بدل
۱۲۴	حکم بدل در فرض تمکّن از ردّ عین
۱۲۹	شروط متعاقدين
۱۲۹	شرط اول: بلوغ
۱۲۹	برخی از فتاوی
۱۳۰	ادلّه بطلان عقد صبی
۱۳۴	شرط دوم: قصد معنای عقد
۱۳۴	مسأله (شرط دوم): قصد معنای صیغه عقدی که تلفظ کرده‌اند
۱۳۴	آیا تعیین مالکین (یعنی بایع و مشتری) در عقد لازم است؟
۱۳۷	شرط سوم: اختیار
۱۳۷	مسأله (شرط سوم): اختیار
۱۳۸	ادلّه اعتبار این شرط
۱۳۸	اکراه و قصد معنای لفظ
۱۳۹	بحث اکراه
۱۳۹	قید عدم امکان تفصّی و رهائی از تهدید
۱۴۰	نظر شیخ انصاری (۴)
۱۴۲	رابطه اکراه در حکم تکلیفی و وضعی
۱۴۳	اکراه در غیر معین و رضایت در تعیین فرد
۱۴۴	ثمره این بحث
۱۴۴	اکراه مالک و اختیار عاقد

۱۴۵	اکراه عاقد و اختیار مالک
۱۴۶	فرع
۱۴۷	نقل چند فتوای دیگر
۱۴۹	عقد اکراهی یا رضایت بعدی
۱۵۰	بررسی ادله قائلین به بطلان این عقد
۱۵۰	رضایت بعدی مکره، ناقل است یا کاشف؟
۱۵۱	شرط چهارم: اذن مولی در عقد عبد
۱۵۱	مسأله (شرط چهارم): اذن مولی در عاقدی که عبد است
۱۵۲	نظریه صاحب جواهر
۱۵۳	فرع: خریدن عبدن خود را از مولایش
۱۵۴	شرط پنجم: مالک بودن یا اذن از مالک و یا شارع
۱۵۴	مسأله (شرط پنجم): متعاقدين باید مالک یا مأذون از مالک و یا از شارع باشند
۱۵۷	عقد فضولی
۱۵۷	اقوال فقهاء در عقد فضولی
۱۵۷	فضولی کیست؟
۱۵۸	ادله صحت عقد مذکور
۱۵۹	مسائل و صور مختلف بیع فضولی
۱۵۹	مسأله اول
۱۵۹	ادله اربعه صحت بیع فضولی
۱۶۲	روایاتی در تأیید صحت بیع فضولی
۱۶۵	بررسی ادله بطلان بیع فضولی
۱۶۵	دلیل اول
۱۶۶	دلیل دوم: نبوی مستفیض
۱۶۷	دلیل سوم: توقیع امام عصر (عج) به محمد بن عبدالله حمیری
۱۶۷	دلیل چهارم: صحیحہ محمد بن مسلم از امام باقر (ع)
۱۶۷	دلیل پنجم: صحیحہ محمد بن القاسم بن الفضیل
۱۶۸	دلیل ششم: اجماع منقول

۱۶۸	دلیل هفتم: دلیل عقل
۱۶۹	مسأله دوم
۱۶۹	ادله قول به بطلان
۱۷۰	مسأله سوم
۱۷۱	ادله صحت
۱۷۱	ادله بطلان
۱۷۱	اشکال دلیل اول
۱۷۲	اشکال دلیل دوم
۱۷۲	اشکال دلیل سوم
۱۷۲	اشکال دلیل چهارم
۱۷۳	نظریه کاشف الغطاء در بیع و شراء فضولی لنفسه
۱۷۴	بررسی دو امر باقیمانده
۱۷۴	امر اول: عدم تفاوت بین عین و کلی در بیع فضولی
۱۷۵	اقسام بیع کلی فضولی
۱۷۵	جمع بین متنافین در یک عقد
۱۷۶	امر دوم: عدم تفاوت بین بیع بالصیغه و معاطات در بیع فضولی
۱۷۸	اجازه و رد بیع فضولی
۱۷۸	اجازه بیع فضولی
۱۷۸	مبحث اول: حکم اجازه (ناقل یا کاشف)
۱۷۹	ادله کاشفیت اجازه و نقد آن
۱۸۱	نظریه صاحب جواهر در باب شرط
۱۸۱	انواع کشف (به حسب آرای فقهاء)
۱۸۳	ماهیت اجازه از نظر اخبار
۱۸۳	ثمره قول به هر یک از اقسام کشف و نقل
۱۸۵	تنبیها هفتگانه بحث اجازه
۱۸۵	تنبيه اول: ماهیت بحث اجازه در ناقلیت و یا کاشفیت آن
۱۸۵	تنبيه دوم: نحوه ابراز اجازه

۱۸۶	ادله قول چهارم
۱۸۷	تنبيه سوم: حکم اجازه بعد از رد
۱۸۷	ادله بطلان اجازه بعد از رد
۱۸۸	تنبيه چهارم: اجازه حق چه کسی است؟
۱۸۸	تنبيه پنجم: محدوده اجازه مالک
۱۸۹	تنبيه ششم: اجازه فوری نیست
۱۸۹	تنبيه هفتم: مطابقت اجازه با عقد فضولی
۱۹۰	مبحث دوم: احکام مربوط به مجیز (اجازه کننده بیع فضولی)
۱۹۰	بحث اول: شرط تأثیر اجازه مجیز
۱۹۱	بحث دوم: وجود مجیز در حال عقد
۱۹۱	دلیل قول اول
۱۹۲	بحث سوم: جواز و عدم جواز تصرف او در حال عقد
۱۹۳	مسأله اول
۱۹۳	مسأله دوم
۱۹۴	مسائل هشتگانه من باع شيئاً ثم ملكه
۱۹۵	بررسی مسأله اول
۱۹۵	ادله صحت این قسم از بیع فضولی
۱۹۹	بررسی چند مسأله فرعی
۲۰۰	بررسی مسأله و صورت پنجم
۲۰۰	بررسی حکم مسأله (صورت) پنجم
۲۰۱	مسأله سوم
۲۰۱	صورت اول: بیع فضولی برای مالک با انکشاف ولایت شرعی
۲۰۱	صورت دوم: بیع فضولی برای خود با انکشاف ولایت
۲۰۲	صورت سوم: بیع فضولی برای مالک با انکشاف مالکیت
۲۰۳	ادله بطلان این قسم و تقد آن
۲۰۴	دلیل عدم نیاز به اجازه بعدی
۲۰۴	ادله لزوم اجازه بعدی

۲۰۵	ماهیت اجازه مجیز
۲۰۵	صورت چهارم: بیع فضولی برای خود با انکشاف مالکیت
۲۰۶	مبحث سوم: احکام عقد مجاز
۲۰۶	بحث اول: جامع الشرائط بودن عقد مجاز
۲۰۶	اشتراط و عدم اشتراط بقای شرائط تا زمان اجازه
۲۰۷	بحث دوم: معلوم بالتفصیل بودن عقد مجاز برای مجیز
۲۰۸	دلیل اشتراط علم تفصیلی
۲۰۸	دلیل کنایت علم اجمالی
۲۰۸	بحث سوم: ترتب عقود متعدد بر مال مجیز
۲۱۵	مسألة: احکام رد بیع فضولی
۲۱۵	رد لفظی
۲۱۵	رد عملی
۲۱۶	اقدامات دسته نخست
۲۱۶	اقدامات دسته دوم
۲۱۷	اقدامات دسته سوم
۲۲۰	مسألة: وضعیت کالای فضولی در صورت رد
۲۲۰	وضعیت مشتری با بیع فضولی بعد از رد بیع فضولی
۲۲۰	مسألة اول: وضعیت آندو در رابطه با ثمن پرداختی مشتری
۲۲۳	مسألة دوم: غرامات وارده بر مشتری در اثر رد بیع فضولی
۲۲۴	الف - حکم قسم سوم غرامات در فرض جهل مشتری
۲۲۴	ادله جواز مطالبه غرامت قسم سوم از بایع فضولی در فرض جهل مشتری
۲۲۵	ب - حکم قسم دوم غرامات در فرض جهل مشتری
۲۲۵	ادله جواز رجوع در این قسم
۲۲۵	ج - حکم قسم اول غرامات در فرض جهل مشتری
۲۲۷	سده مسأله کوتاه
۲۲۷	مسألة اول: حکم غرامت در تلف اجزاء
۲۲۷	مسألة دوم: حکم غرامت در زوال صفت

- مسأله سوّم: حکم غرامت در بیع فضولی فاسد ۲۲۷
- ضابطه کلیه ۲۲۸
- حکم مسأله در فرض تعاقب ایادی ۲۲۸
- حکم مسأله در فرض بقای مبیع ۲۲۹
- مسأله: فروش کالای غیر همراه با کالای خود ۲۳۱
- تقسیم ثمن در فرض رد مالک اصلی ۲۳۲
- مسأله: فروش نصف خانه توسط بایعی که فقط مالک نصف خانه است ۲۳۴
- صورت سوّم ۲۳۴
- فرضی که بایع در آن عقد، وکیل و یا ولی است ۲۳۶
- نظریه انتخابی مصنف ۲۳۶
- اترار به نصف ۲۳۷
- مسأله: فروش کالای قابل تملک به ضمیمه کالای غیر قابل تملک ۲۳۸
- نحوه تقسیم ثمن ۲۳۹
- مسأله: ولایت پدر و جدّ بر اموال طفل ۲۳۹
- ادله ولایت پدر و جدّ بر اموال کودک ۲۴۰
- آیا در ولایت آندو عدالت شرط است؟ ۲۴۰
- ادله عدم اشتراط عدالت ۲۴۰
- ادله اشتراط عدالت ۲۴۱
- اطلاق و یا اشتراط در تصرفات ولی ۲۴۱
- دلیل قول سوّم ۲۴۲
- مسأله: ولایت فقیه ۲۴۴
- مسئولیت‌های فقیه ۲۴۴
- ولایت فقیه ۲۴۴
- اصل اولی در ولایت ۲۴۵
- ولایت معصومین (ع) ۲۴۶
- ولایت فقیه ۲۴۷
- ادله اثبات ولایت استقلالی فقیه بطور مطلق ۲۴۷

۲۴۹	مواردی که انجام آن محتاج اذن امام معصوم (ع) است
۲۵۰	ادله وجوب رجوع به فقیه در صورت اول از قسم دوم
۲۵۱	بررسی مرسله «السلطان ولی من لا ولی له»
۲۵۲	مسأله: ولایت عدول مؤمنین
۲۵۲	اشتراط عدالت در ولایت مؤمنین
۲۵۲	دلیل اشتراط
۲۵۴	بررسی مصنف در این اشتراط
۲۵۵	بحث دوم: تکلیف دیگران در قبال فاسق
۲۵۶	مداخله فقیه در کار فقیه دیگر
۲۵۷	اشتراط وجود مصلحت در تصرفات اولیاء تصرف (غیر از پدر و جد)
۲۵۷	ادله لزوم مصلحت
۲۵۸	بررسی آیه ولا تقریبا
۲۵۸	دو احتمال در معنای احسن
۲۵۹	انتخاب اصلح در تصرفات اولیاء
۲۶۳	شرائط عوضین
۲۶۳	شرط اول: مالیت
۲۶۴	شرط دوم: ملکیت
۲۶۵	اقسام و احکام اراضی
۲۶۵	اراضی موات بالاصاله
۲۶۶	اراضی عامره بالاصاله
۲۶۶	اراضی عامره بالعرض
۲۶۷	اراضی موات بالعرض
۲۶۸	عوامل زایل کننده مالکیت احياء کننده اراضی عامره بالعرض
۲۶۸	زمینهای کفار در کشور کفر
۲۶۹	صورت اول
۲۶۹	صورت دوم
۲۶۹	صورت سوم

۲۶۹	 صورت چهارم
۲۷۱	 چگونگی تصرف در زمین مفتوح العنوة
۲۷۱	 حکم اموال منقول ناشی از زمین مفتوح العنوة
۲۷۳	 حقوق مانع از صحت بیع
۲۷۳	 حقوق مانع
۲۷۵	 بیع وقف
۲۷۵	 عوامل منع بیع در موقوفات
۲۷۶	 تجویز بیع وقف
۲۷۶	 الف - بطلان وقف یعنی جواز بیع آن:
۲۷۶	 ب - بطلان وقف یعنی از بین رفتن اصل وقف:
۲۷۷	 اقسام وقف
۲۷۸	 آرای فقها در بیع وقف:
۲۷۸	 تحقیق مصنف در بیع وقف
۲۷۹	 بررسی حکم وقف مؤبد
۲۸۰	 حکم ضمان در اتلاف موقوفه
۲۸۱	 بیع موقوفه مؤبد تملیکی
۲۸۲	 صورت اول: غیر قابل استفاده بودن موقوفه در اثر خرابی با بقای عین موقوفه
۲۸۳	 مالکیت بهای موقوفه فروخته شده
۲۸۴	 متصدی فروش موقوفه
۲۸۵	 صورت دوم: عدم استفاده کافی در اثر خرابی و فقدان منفعت عرفاً
۲۸۶	 صورت سوم: قلیل الفائده شدن موقوفه در اثر خرابی و مانند آن
۲۸۷	 صورت چهارم: موارد سودمندتر بودن فروش
۲۸۷	 صورت پنجم: نیازمندی و اضطرار شدید صاحبان وقف
۲۸۸	 صورت ششم: شرط فروش توسط واقف
۲۸۸	 ادله جواز:
۲۸۸	 صورت هفتم: احتمال قطعی و یا ظنی برای خراب شدن موقوفه
۲۸۹	 صورت هشتم:

۲۸۹	صورت نهم:
۲۸۹	صورت دهم: ابقای موقوفه مستلزم خونریزی باشد.
۲۹۱	بیع وقف منقطع (خاص):
۲۹۳	مسأله: رهن عامل خروج ملک از طلق بودن.
۲۹۴	نحوه ممنوعیت بیع مرهون:
۲۹۵	ناقلیت یا کاشفیت اجازه مرتهن:
۲۹۶	سقوط حق مرتهن پس از بیع راهن:
۲۹۶	دلیل قول اول:
۲۹۶	دلیل قول دوم:
۲۹۷	کاشفیت و یا ناقلیت سقوط حق مرتهن:
۲۹۸	شرط سوم: قدرت بر تسلیم:
۲۹۸	مسأله: شرط سوم عوضین: قدرت بر تسلیم:
۲۹۸	دلیل اول:
۲۹۸	دلیل دوم:
۲۹۹	مفهوم و مصداق غرر:
۳۰۰	دلیل سوم:
۳۰۱	دلیل چهارم:
۳۰۱	دلیل پنجم:
۳۰۲	دلیل ششم:
۳۰۲	اشترای قدرت بر تسلیم یا مانعیت عجز:
۳۰۳	زمان لازم برای قدرت بر تسلیم:
۳۰۵	قدرت بر تسلیم شرط واقعی یا شرط علمی:
۳۰۵	اشترای قدرت در عاقبتی که وکیل مالک است:
۳۰۶	شرط چهارم: علم به مقدار ثمن:
۳۰۶	مسأله: شرط چهارم: علم به مقدار ثمن:
۳۰۶	شرط پنجم: آگاهی از مقدار ثمن:
۳۰۶	مسأله: شرط پنجم: آگاهی از مقدار ثمن:

۳۰۷	غور شخصی یا نوعی
۳۰۸	کالاهای عددی و شمارشی
۳۰۸	محاسبه مقدار کالا با شیوه غیر متعارف
۳۰۸	الف - در فرض اعتبار غور شخصی
۳۰۹	ب - در فرض اعتبار غور نوعی
۳۱۰	دلیل قول اول
۳۱۰	دلیل قوم سوم
۳۱۰	محاسبه کالای شمارشی از غیر روش متعارف
۳۱۱	ملاک مکیل و یا موزون بودن
۳۱۴	عرف محل کالا ملاک اندازه گیری
۳۱۵	مسئله: اخبار بایع به مقدار مبیع
۳۱۵	دلیل جواز اعتماد مشتری به اخبار بایع
۳۱۶	ضرورت اطمینان در آگاهی از مقدار کالا
۳۱۷	کشف خلاف در اخبار بایع
۳۱۷	مسئله: فروش اجناس متفاوت با مشاهده
۳۱۸	بیع جزء مشاع، بیع فرد معین، بیع کلی در معین
	مسئله: فروش بخشی از کالای متساوی الاجزاء (بیع جزء مشاع، بیع فرد معین، بیع کلی در معین)
۳۱۸	بررسی صورت اول: بیع جزء مشاع
۳۱۹	بررسی صورت دوم: بیع فرد مردد
۳۲۰	بررسی ادله بطلان فرض دوم
۳۲۱	فرع
۳۲۱	بررسی صورت سوم: بیع کلی در معین
۳۲۳	بررسی و نقد ادله بطلان بیع کلی در معین
۳۲۳	مسئله: عقد محتمل در بیع جزئی از متساوی الاجزاء
۳۲۴	آثار بیع کلی در معین (فرق بیع کلی در معین با بیع جزء مشاع)
۳۲۵	مبیع در بیع کلی در معین پس از تحویل به مشتری

۳۲۶	مسأله ابطال مستثناة
۳۲۹	اقسام فروش کالای متساوی الاجزاء
۳۳۰	فروش کالا با مشاهدۀ قبلی
۳۳۰	مسأله: فروش کالائی که قبلاً مشاهده شده
۳۳۱	دلیل وجود خیار
۳۳۱	فرع نخست: اختلاف نظر طرفین در تغییر کالا
۳۳۳	ادلۀ تقدیم قول بایع
۳۳۳	فرع دوم: اختلاف در تقدّم و تأخّر تغییر
۳۳۴	اختلاف متعاقدين در زمان تلقف
۳۳۵	آزمایش صفات مبیع
۳۳۵	مسأله: امتحان و آزمایش صفات مبیع
۳۳۶	مسأله: مبیعی که در اثر آزمایش آسیب می‌بیند
۳۳۷	بروز فساد مبیع
۳۳۸	اشترای سلب مسئولیت از عیوب در متن عقد
۳۳۸	مسأله: بیع مشک در نافۀ آهو
۳۳۹	مسأله: ضمیمه کردن معلوم در بیع مبیع مجهول
۳۴۰	بررسی قول دوم
۳۴۰	بیع انداری
۳۴۰	مسأله: بیع انداری
۳۴۲	نظریۀ مصنف
۳۴۳	مسأله: فروش چیزی با ظرف مخصوص آن
۳۴۳	صورت‌های مسأله
۳۴۴	مسأله: استحباب آگاهی از احکام حلال و حرام در تجارت
۳۴۵	تلقی رکبان
۳۴۵	مسأله: تلقی رکبان
۳۴۶	شرائط کراهت تلقی رکبان
۳۴۶	مسأله: نجش در معاملات

۳۴۷		مسأله: برداشتن بخشی از مالی که برای تقسیم بین دیگران داده شده است
۳۴۸		دلیل جواز اخذ مأمور
۳۴۹		احتکار طعام
۳۴۹		مسأله: احتکار طعام
۳۴۹		موارد احتکار
۳۵۰		زمان تحقق احتکار
۳۵۰		راههای مختلف احتکار
۳۵۱		انواع احتکار
۳۵۱		اجبار محتکر بر فروش کالا
۳۵۲		حاکم شرع و قیمت گذاری
۳۵۲		خاتمه: آداب تجارت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سر آغاز

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد ﷺ وآله الطاهرين
حمد على الاطلاق حضرت شارع مقدس را که با جعل شریعت و بیان احکام افعال
مکلفین از عبادات و معاملات از بیع و غیر، آن انسانها را از حسیض ذلت و جهل به اوج
عزت و علم به کمال رسانید. پس از خلقت او جان وی را که قیمی بود و نه مثلی، در عالم
ذر به ثمن جنت آن هم به بیع بالصیغه و نه به معاطات که دون تکریم بشریت بود و خود
فرمود: ولقد کرمنا بنی آدم، ابتیاع فرمود. او نعم مشتری. برخی از انسانها هم نعم البایع و
برخی هم که در این معامله جان به او فروختند بئس البایع. در این بیع اکراهی نبود و
خداوند نیز به حکمتش در آن جعل خیار فسخ برای بایع فرمود، که برخی فسخ کردند ولی
برخی سرافرازانه از لزوم آن سر بیرون آوردند و آقای دو جهان شدند.

برخی پس از بیع جان، آنرا که مملوک رحمان بود به بیع فضولی به شیطان فروختند و
غاصب درآمدند! و این آن بیع فضولی بود که همگی علم به رد مالک آن داشتند و نه اجازه
آن که اختلاف کاشفیت و یا ناقضیت آن در میان خلائق شکاف ایجاد کند. پس از آن، انبیاء را
که حاملان ولایت کلیه الهیه بودند، برای اینکه احتکار علوم الهیه لازم نیاید، ارسال فرمود

تا ضمن بیان تمامی احکام آن بیع، خاطره آنرا در اذهان بشریت برای همیشه زنده نگهدارند. سپس ائمه معصومین علیهم السلام وارثان آن ولایت کلیه، ادامه دهندگان آن راه به میدان آمدند و برای عصر غیبت نیز بخشی از آن را به عنوان ولایت فقیه به فقهاء کرم فرمود. خداوند! به عزّت و جلالت سوگند ضمن عطای لیافت فهم آن علوم الهیه، ما را قدردان زحمات آنان قرار بده.

کتاب حاضر چکیده‌ای گزارش وار از مهمترین کتاب درس فقه شیعه، یعنی کتاب البیع از کتاب مکاسب مرحوم شیخ اعظم خاتم الفقهاء و المجتهدین من الاولین و الآخرين آیه الحق مرتضی انصاری قدس الله نفسه الزکیة است. این کتاب پس از حدود دو سال از انتشار تلخیص مکاسب محرمه شیخ (ره) آماده چاپ گردید. امید است مفید فائده افتد و توشه اندکی برای آخرتم باشد.

در پایان از همه دوستان ارجمند که جهت چاپ آن این حقیر را یاری کرده‌اند، خصوصاً جناب حجة الاسلام و المسلمین آقای فال اسیری مسئول محترم انتشارات عالمه تشکر فراوان دارم و از خداوند سبحان جزای خیر آنان را مسئلت دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله

مسلم قلی پور گیلانی

۱ / خرداد / ۱۳۷۸

برابر با

۶ / صفر / ۱۴۲۰

حوزه علمیه قم